

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบวานิสิตครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีค่านิยมทางความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิงที่ยึดมั่นอยู่ในวัฒนธรรมไทย แต่ลดความเคร่งครัดลงมา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยมากกว่า 2 ปี ลดความเคร่งครัดในวัฒนธรรมไทยมากกว่านิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยน้อยกว่า 1 ปี และนิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยระหว่าง 1 - 2 ปี ทั้งนี้ เป็นเพราะนิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยมากกว่า 2 ปี ได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ จากสิ่งแวดล้อมในมหาวิทยาลัยมานานกว่า ประสบการณ์เหล่านี้มีผลต่อการสร้างและเปลี่ยนแปลงค่านิยมของ นิสิต¹ นอกจากนี้ นิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยมากกว่า 2 ปี จักอยู่ในวัยรุ่นตอนปลายซึ่งให้ความสนใจในความสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามมากขึ้น และมีความเป็นอิสระมากขึ้น²

สาเหตุที่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีค่านิยมทางความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิง ไม่เป็นไปตามลักษณะวัฒนธรรมไทยซึ่งเข้มงวดต่อความประพฤติของผู้หญิงเป็นอย่างมาก และ เป็นเครื่องบังคับหญิงสาวไว้ไม่ให้ทำอะไรตามใจชอบเหมือนผู้ชายนั้น อาจจะเป็นเพราะว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ในเมืองหลวง ซึ่งรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกไว้มากกว่าสังคมในชนบท³ และได้รับอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกโดยทางสื่อมวลชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากหนังสือพิมพ์ ซึ่งนิสิตให้ความสนใจในหัวข้อเกี่ยวกับวัฒนธรรมต่างประเทศสูงถึง 72.72 %⁴ และในการเรียนการสอนของคณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีการกำหนดให้นิสิตอ่านหนังสือ

¹Edward D. Eddy Jr., The College Influence on the Student Character, (Washington D.C., American Council on Education), 1959, pp. 1 - 17.

²Elizabeth B. Hurlock, loc.cit.

³วีรยุทธ วิเชียรโชติ, "สังคมไม่ตรีสัมพันธ์กับการพัฒนาประเทศ, วารสารจิตวิทยา (พระนคร : สมาคมจิตวิทยาแห่งประเทศไทย, 2513), 20.

⁴นพพร ปรีพจนะ, เรื่องเกิม.

วรรณคดีของประเทศตะวันตกอีกด้วย สิ่งเหล่านี้จึงอาจเป็นเหตุให้ค่านิยมของนิสิตครูศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เปลี่ยนแปลงไป และไม่เป็นที่ตามวัฒนธรรมไทยมากขึ้น จากผล
การวิจัยยังพบว่า นิสิตต้องการความเป็นอิสระมากขึ้น และเห็นว่าการสมาคมกับเพศตรงข้าม
เป็นเรื่องไม่เสียหาย ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ คีเรก ศรีสุโข⁵ และ กัญญา แสงสุชาติ⁶
ซึ่งพบว่าหนุ่มสาวในปัจจุบันปรารถนาที่จะแสดงความสัมพันธ์กันมากกว่าหนุ่มสาวในสมัยก่อน
สงครามโลกครั้งที่ 2

ในเรื่องความแตกต่างของค่านิยมทางความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิง ผลการวิจัย
พบว่า นิสิตทั้ง 3 กลุ่ม มีค่านิยมทางความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ ความแตกต่างระหว่างกลุ่มพบว่า นิสิตที่
ศึกษาในมหาวิทยาลัยมากกว่า 2 ปี มีค่านิยมทางความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิงแตกต่างจาก
นิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยน้อยกว่า 1 ปี และนิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยระหว่าง 1 - 2 ปี
ซึ่งแสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงค่านิยมของนิสิตอย่างชัดเจน และการเปลี่ยนแปลงนี้เนื่องมาจาก
ประสบการณ์ นิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยมากกว่า 2 ปี ได้รับความประสบการณ์มากกว่า ซึ่งมีผลต่อ
การเปลี่ยนแปลงค่านิยม⁷ และระยะเวลามากกว่า 2 ปี ในมหาวิทยาลัย ทำให้ นิสิตยอมรับฟัง
ความคิดเห็นใหม่ ๆ มากขึ้น⁸ และมีความรู้สึกมีอิสระมากขึ้น ทำให้ นิสิตไม่เก็บตัวหรือเคร่งครัด
ในระเบียบประเพณีเดิม⁹ และสิ่งที่มีอิทธิพลมากที่สุดในการเปลี่ยนแปลงค่านิยมของนิสิตก็คือ

⁵Dirake Srisukho, op.cit.

⁶กัญญา แสงสุชาติ, เรื่องเดิม.

⁷Rose K. Goldsen, op.cit., p. 140.

⁸I. J. Lehmann, "Changes in Critical Thinking, Attitudes and Values from Freshman to Senior Years," Journal of Educational Psychology, 5 (1963), 305 - 15.

⁹T. M. Newcomb, Persistence and Change : Bennington College and Students after 25 Years (N.Y. : John Wiley and Sons, Inc., 1967), p. 24.

ประสบการณ์จากการเข้าร่วมกิจกรรมในมหาวิทยาลัย¹⁰

ส่วนนิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยน้อยกว่า 1 ปี และนิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยระหว่าง 1 - 2 ปี มีค่านิยมทางความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิงไม่แตกต่างกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่านิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยน้อยกว่า 1 ปี และระหว่าง 1 - 2 ปี ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงค่านิยม ทั้งนี้เป็นเพราะนิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยน้อยกว่า 1 ปี ยังอยู่ในวัยที่กำลังเปลี่ยนแปลงค่านิยมจากผู้ถืออาวุโสกว่า และโดยเฉพาะอย่างยิ่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีระบบอาวุโส (Seniority) นิสิตรุ่นพี่โดยเฉพาะนิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยระหว่าง 1 - 2 ปี จะเป็นผู้คอยอบรมน้องใหม่ หรือนิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยน้อยกว่า 1 ปี ฉะนั้นนิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยน้อยกว่า 1 ปี จึงรับการถ่ายทอดค่านิยมต่าง ๆ จากรุ่นพี่¹¹ หรือนิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยระหว่าง 1 - 2 ปี และนิสิตทั้ง 2 กลุ่มนี้จะมีความใกล้ชิดกันมาก นิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยน้อยกว่า 1 ปี จะเปรียบเทียบค่านิยมและความเชื่อของตนกับกลุ่มเพื่อนและนิสิตที่อาวุโสกว่า¹² ถ้าพบว่ามี ความเชื่อและค่านิยมต่างจากกลุ่มหรือต่างจากนิสิตในชั้นสูงกว่าจะเปลี่ยนแปลงค่านิยมของตนให้เข้ากับกลุ่ม เพื่อให้ตนเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม¹³ จากตารางที่ 3 จะเห็นว่าแม้จะไม่มี ความแตกต่างระหว่างกลุ่มนิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยน้อยกว่า 1 ปี และระหว่าง 1-2 ปี แต่จะพบวานิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยระหว่าง 1 - 2 ปี เริ่มลดความเคร่งครัดในวัฒนธรรมไทยลง ทั้งนี้เป็นเพราะนิสิตเริ่มมีความเป็นอิสระมากขึ้น และได้รับประสบการณ์มากขึ้น

¹⁰Monte Purvis Shepler, "Changes in Attitudes and Values and Selected Factors in the College Environment Related to Change among Freshman Students," Dissertation Abstracts International, The Humanities and Social Sciences, V.XXXI (Jan. 1971), 3303.

¹¹ศักดิ์ศรี แยมน์คคา, "Seniority" หนังสือสืบสามตุลาคม 2506, (พระนคร: กรุงเทพมหานครพิมพ์, 2506), หน้า 139.

¹²Theodore M. Newcomb, and Everett K. Wilson, College Peer Groups (Chicago : Aldine Publishing Co., 1968), p. 12.

¹³Ernest R. Hilgard, loc.cit.

ค่านิยมทางความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิงของนิสิตชายและนิสิตหญิงนั้น ผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานที่ว่าค่านิยมทางความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิงของนิสิตชายแตกต่างจากนิสิตหญิง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สายหยุด กัลยาศิริ¹⁴ และ ทิเรก ศรีสุโข¹⁵ ซึ่งแสดงให้เห็นว่านิสิตชายมีความต้องการเป็นอิสระอย่างมากและไม่ผูกพันกับประเพณีต่าง ๆ นัก และนิสิตหญิงมีแนวโน้มที่จะยึดมั่นในประเพณีไทยอยู่บ้าง ซึ่งตรงกับ การวิจัยของ กัสกิน¹⁶ (Guskin) แต่นิสิตหญิงเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางลดความเคร่งครัดในประเพณีลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิสิตหญิงที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยมากกว่า 2 ปี ที่ลดความเคร่งครัดลงมากกว่านิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยน้อยกว่า 1 ปี และ 1 - 2 ปี นอกจากนี้การที่นิสิตชายและนิสิตหญิงมีค่านิยมทางความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิงแตกต่างกัน น่าจะเนื่องมาจากอิทธิพลของค่านิยมของบิดามารดาที่ถ่ายทอดและคาดหวังกับบุตรชายและบุตรหญิงแตกต่างกัน ก็คือบิดามารดาจะคาดหวังและถ่ายทอดค่านิยมโดยเน้นค่านิยมในการรักษาระเบียบประเพณีให้กับบุตรหญิงมากกว่าบุตรชาย¹⁷ แต่เนื่องจากอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกและการเรียกร้องสิทธิสตรี ทำให้นิสิตหญิงลดความเคร่งครัดในวัฒนธรรมไทยลงมากกว่า

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างเพศของบุคคลสมมติในแบบสอบถาม ผลการวิจัยในตารางที่ 4 พบว่าสนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่านิสิตชายและนิสิตหญิงมีค่านิยมทางความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิงต่อเพศของบุคคลสมมติในแบบสอบถามแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิสิตชายมีค่านิยมทางความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิงต่อบุคคลสมมติเพศชาย

¹⁴สายหยุด กัลยาศิริ, เรื่องเดิม.

¹⁵ทิเรก ศรีสุโข, เรื่องเดิม.

¹⁶Allan E. Guskin, op.cit.

¹⁷เบญจมาศ ภูทิพันธ์, "ค่านิยมของบิดามารดานักเรียนวัยรุ่นจากครอบครัวต่างระดับฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ," (วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514).

ต่างจากบุคคลสมมติเพศหญิงซึ่งตรงกับกรวิจัยของ คีเรก ศรีสุโข¹⁸ และกัญญา แสงสุชาติ¹⁹ ซึ่งแสดงวานิสิตชายมีความคาดหวังว่าหญิงควรจะประพฤติตนอยู่ในกรอบของประเพณีมากกว่าชาย และถือว่เป็นการเสียหายมากถ้าหญิงจะปฏิบัติตนเหมือนชาย โดยเฉพาะในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิง ที่เป็นเช่นนี้เพราะคนไทยส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของประเพณีและยึดถือเป็นคติประจำใจ²⁰ สำหรับนิสิตหญิงมีค่านิยมทางความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิงต่อบุคคลสมมติเพศชายและหญิงในแบบสอบถามไม่แตกต่างกัน ซึ่งแสดงให้เห็นวานิสิตหญิงต้องการความเสมอภาคในเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิงมากขึ้น พฤติกรรมใดที่ชายประพฤติได้หญิงก็ควรประพฤติได้ด้วยโดยไม่ถือเป็นเรื่องเสียหาย

จากผลกรวิจัยดังกล่าวข้างต้นในตารางที่ 1 และตารางที่ 3 จะเห็นได้ว่ค่านิยมของนิสิตมีการเปลี่ยนแปลงตามระยะเวลาที่นิสิต เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย คือนิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยมากกว่า 2 ปีเปลี่ยนแปลงค่านิยมโดยลดความเคร่งครัดในวัฒนธรรมไทยลงมากกว่านิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยระหว่าง 1 - 2 ปี และน้อยกว่า 1 ปีตามลำดับ และนิสิตหญิงมีแนวโน้มลดความเคร่งครัดมากกว่านิสิตชาย ซึ่งจะเห็นได้ชัดเจนจากรางที่ 4 และตารางที่ 5 การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การศึกษาการเปลี่ยนแปลงค่านิยมทางความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิง ในการวิจัยนี้มีอจเห็นแนวโน้มที่เปลี่ยนไปได้อย่างชัดเจนเหมือนการศึกษาการเปลี่ยนแปลงค่านิยมของกัสกิน (Guskin) แต่การเปลี่ยนแปลงนี้อจเห็นได้จากตารางที่ 1, 3 และตารางที่ 4 ซึ่งเน้นให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงนั้นเกิดขึ้นอย่างชัดเจนทั้งในหมู่นิสิตหญิงและนิสิตชาย ซึ่งนำมาสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1 ซึ่งว่ค่านิยมของนิสิตมหาวิทยาลัยทั้ง 3 กลุ่ม คือนิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยน้อยกว่า 1 ปี นิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยระหว่าง 1-2 ปี และนิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยมากกว่า 2 ปีมีค่านิยมทางความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิงแตกต่างกัน แม้ว่การวิจัยนี้มีได้เป็นแบบการศึกษากลุ่มตัวอย่างระยะยาว

¹⁸คีเรก ศรีสุโข, เรื่องเดิม.

¹⁹กัญญา แสงสุชาติ, เรื่องเดิม.

²⁰วัลลภ พุ่มพวง, "ความคิดเห็นของคนไทยเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองดี" (วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย, 25